

Prevzetnost

Je, preveč se zanašati na srečo zdravja, rekoč: »Meni se ne more ničesar zgoditi!« Nikomur še ni bilo ob zibelki sojeno, da ga ravno nikdar ne bodo zadele bolečine. Najmanjši prepih čisto zadostuje, da se doče občutne reuma-

zavarovanje živine in drugo; skratka: ona bi se porabila s svojim premoženjem in aparatom kot podlaga za kako času primerno napravo v korist kmetiskemu stanu. Ali se to naj zgodi pod okriljem bodoče Kmetijske zbornice, ali kako drugače, to naj bo zadeva stvarnega razmišljanja vseh. Kmetijska družba nudi zadnja lea žalostno sliko, kot je to pokazal tudi zadnji občni zbor. Pomembnejših predlogov sploh ni bilo, a pričakoval sem, da se bodo želje in zahteve vseh raznobarnih delegatov iz cele Slovenije zedinile v eno zahtevo do merodajnih činiteljev, namreč: ne igrajte se tako s kmetiskim stanom, dajte mu — kakor imajo že vsi drugi stanovi — zakonito zastopstvo, dajte mu torišče, kjer bo mogel o svojih zahtevah in potrebah razpravljati, dajte mu potreben vpliv na upravo in zakonodajo; ne imejte kmetiskega stanu samo za molzno kravo, ni dobro za celotni narod in državo; da temeljni stan nima nobenega posebnega zastopstva nobenega vpliva na merodajnih mestih, ampak mora igrati vlogo brezpravne pastorki, ki je nihče ne posluša in se mora zadovoljiti samo z drobtinami ki padajo z vladne mize. Novo leto nam mora prinesiti lastno zastopstvo — Kmetijsko zbornico. Temu naj velja naša zahteva, to mora biti najbližji skupni cilj vseh!

Vekoslav.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V Beogradu temeljito praznujejo dvojne praznike. Toliko se je obetalo in zatrjevalo, da bo sprejet zakon o centralni upravi in da bodo ob tej priliki izvedene važne spremembe, da bodo med drugim znižana tudi vladna mesta — da bo mesto 18 ministrov in 6 državnih podtajnikov samo 14 ali celo samo 12 ministrov itd. Vse to je pa ostalo — prazna obljuba in ko je Pašić ravno za Božič izmenjal prometnega ministra, je postalo jasno, da do večjih sprememb še ne bo prišlo.

Nesoglasja med radikalnimi poslanci

prizadevajo Pašiću mnogo skrbi in male spremembe, ki jih je že ali pa jih še misli napraviti v vladi se nanašajo samo na te spore. V Beogradu je bil sedaj zopet stari radikal Aca Stanojević, ki ga vedno pokličejo, če so večje razprtije v radikalnem klubu ali pa kriza v vladi. Pravi, da je Stanojević sedaj vse spore poravnal in da je celo Pašića spravil z Ljubo Jovanovićem.

Finančni odbor

je edini, ki dela. Ker tudi nekateri radikali zahtevajo, naj se začne varčevati, je vlada prisiljena baviti se z vprašanjem varčevanja. Vsa znamenja pa kažejo, da se hoče varčevati tam, kjer se ne bi smelo. Na zadnji seji finančnega odbora je poslanec Pušenjak odločno protestiral proti nameravani

In nato je Trzan dejal počasi:

»Kaj pa če bi ga recimo vprašal — jaz?«

»Ne verjamem da bi ugodil tujcu, — temnanj ker bi takoj uganil, čemu ga vprašate!«

»Trzanu se še Kršak ni mogel ustavljati —!« je povedal.

Njegov glas je bil ves izpremenjen in Ine ga je pogledala.

Pa prestrašila se je —.

Dobrodušnost je izginila iz njegovega lica, njegove preji mirne in prijazne oči so sršale bliske, njegov zagoreli obraz je zatemnel še huje in neznana divjost je gledala iz njega.

Streslo jo je, s strahom je zrla na svojega spremljevalca. Vedela je, kaj je hotel reči —. Grozil je Canlerju, — on, ki je leva in gorilo napadel z golimi rokami —!

»Ne smete tako govoriti!« ga je karala. »Wisconsin ni afriška džungla in vi niste več divja žival, ampak olikan človek. In olikani ljudje se ne pobijajo med seboj hladnokrvno —!«

»V srcu sem še vedno divja žival!« je rekel polglasno in s stisnjenimi zobmi.

Osupnila je in molčala.

Tudi Trzan nekaj časa ni rekel besede, zdelo se je, kot da hoče ukrotiti svojo divjost.

Nato pa je obstal, pogledal Ine v obraz in dejal mirno, odločno in počasi:

»Ine, saj veste, po kaj sem prišel?«

»Dale!«

»Ine! Nisem vajen lepih in izbranih besed, zato bom govoril kar naravnost. — Ine, ali hočete biti moja žena, če bi vam Canler dal besedo nazaj?«

Ni mu kaj odgovorila.

tične bolečine, trganje, zbadanje, sobobol ali nadležna nahoč. Previdni ljudje imajo vedno v hiši Fellerjev blagodišeči »Elsatljude«, ki jih zavaruje zoper nemile slučaje. Tudi našim čitateljem priporočamo to preizkušeno, staro, dobro domače sredstvo in kosmetikum. Močnejše in večjega delovanja kot francosko žganje in je najboljšo sredstvo te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici

odpravi ministrstva za socialno politiko

ker je to važno ministrstvo po vojski potrebno, da celi rane, ki jih je zadala vojska in da rešuje pereča socialna vprašanja. Naj se ukine ministrstvo za narodno zdravje in njegove agende spojijo z ministrstvom za socialno politiko. Ako se hoče varčevati, naj se začne od zgoraj. — Nepotrebna sta poleg ministra pomočnik in tajnik. Mesto pomočnika bi bilo umestno, ako bi ostal pomočnik stalno kot strokovnjak v resoru kot nadzoren organ in skrbel za disciplino uradništva, da ne bi bilo brezposelno in brezdelno, ne pa da pomočnik sedi kot strankarski agent ter se menja z vsakim novim ministrom. — Poslanec je za varčevanje, ne sme se pa vršiti tako, da se z ukinitvijo borze dela v Mariboru, Murski Soboti, Celju in drugod, katere izkazujejo silne uspehe, uničijo važne socialno politične institucije. Ne strinja se

za 65 din., 18 dvojnatih ali 4 velike specialne steklenice za 90 din., 36 dvojnatih ali 12 velikih specialnih steklenic za 250 din., že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju ali proti vnaprejšnjemu poslanemu denarju lekarnar Eujen V. Feller v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska. Posamezne steklenice po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

z redukcijo pri inspekcijah dela in zaščito dece in mladine. Uspehi bi se mogli doseči pri varčevanju v izseljeniškem komisarijatu v inozemstvu, o katerih delovanju nihče nič ne ve. Njih dela bi lahko vodili konzulati za rečno in morsko vodstvo, ker vzdržuje v te svrhe prometno ministrstvo ravnateljstvo za rečno plovbo. — Predlaga, da se reducirajo v prvi vrsti v ministrstvih tiste ženske moči, katere protežirajo ministri in vladni poslanci, pa nič ne delajo. Plačo smatrajo kot prispevek, službo za luksuz. Naj se preneha z nastavljanjem žensk v ministrstvih v času, ko moške moči težko dobe službo. Ministri sami trdijo, da imajo več zabojev nerešenih aktov glede likvidacije ministrstva za prehrano. Gre za 200 milijonov dinarjev. To je jasn dokaz, da se kljub ogromnemu aparatu v ministrstvih nič ne dela. — Poslanec zahteva, da se črtajo krediti za

Gospa!

Tudi jaz Vam priporočam to milo znamko »GAZELA«. Moje perilo se kar blešči, golova sem pa tudi iz zdravja. Tudi Vi boste dosegli to z uporabo »GAZELA«-milo.

GAZELA MILO

Potrpežljivo je čakal in molče je stopal poleg nje. Vedela je, da bo prišel s tem vprašanjem. Pa kaj mu naj odgovori —

Srce ji je burno bilo.

Kolikokrat si je želela, da bi prišel —! Kolikokrat sanjala o sreči ob njegovi strani —! Nanj je čakala. Zato je odklanjala Canlerja, zato se je ustavljala Claytonu —.

Toda razum —!

Saj ni bilo mogoče —! Preveč ju je ločilo!

Njegov pravkar taki divji obraz, njegove strastne, grozeče besede so ji za trenutek odgrnile usodno potezo njegovega značaja ter jo še bolj potrdile v njenem mišljenju.

Toliko ju je ločilo! Cel svet je stal med njima, vzgoja, razlike v značaju in mišljenju, družabne razlike —. Občudovala ga je, ljubila njegovo moško lepoto, njegovo srčnost in drznost, njen junak je bil —.

Toda junak iz divje džungle —.

Ali je bil pa to tudi mož, ki more žena z njim zvezati usodo za vse življenje —?

Tako ji je govoril razum. Srce pa je zahtevalo svoje pravo —.

Kaj mu naj odgovori —? Ali naj reče da, ali naj ga odkloni?

Ni si upala storiti ne enega ne drugega?

Pa saj tudi ni mogla! Saj je dala besedo Canlerju in Canler ji besede še ni vrnil —.

In če bi jo vendarle vrnil? Če bi se karkoli zgodilo? Morebiti da ima tale silni človek sredstva in moči, da vkljub vsemu prisili Canlerja —!

Potem —?

Potem je še vedno čar, da se odloči za da ali pa za ne.

Tako si je mirila težki, hudi boj med srcem in razumom. Preložila bo dločitev. Počakala bo, kaj bo storil Canler. In če bi se on tudi res odrekel — mogoče je vse, Trzan je nenavaden človek —, ne, danes se ne more odločiti, jutri, čez par dni —. Dotedaj se bo pomirila, bo mogoče drugače sodila o Trzanu in o — sebi.

Prišla sta do roba gozda. Skoz drevje se je belila hiša. Še par korakov, pa sta na vrtu —.

»Nič ne odgovorite?« jo je vprašal. »Se bojite, da bi me užalili?«

»Ne vem, kako vam naj odgovorim! Premalo časa je! Glejte, tamle je farma!«

»Torej me — ne ljubite?« je vprašal rahlo.

»Nikar ne recite tako! Vljubila sem vas, ko sem vas prvič zagledala! In ljubim vas še danes —! In oh, kolikokrat sem mislila na vas od tistokrat —! Sama ste videli!«

Pa saj veste, da sem dala besedo Canlerju! Nisem prosta. In če bi tudi bila prosta —.

Povejte, ali bi bili — srečni poleg mene, vi, ki ste vajeni svobode, ali bi bili srečni v našem življenju, ki ga tesnijo in omejujejo postave in predpisi?«

Trzan je nekaj časa molčal, nato pa dejal mirno in nežno:

»Razumem vas! Verjemite mi, vaša sreča mi je na vse, mi je več kot moja lastna sreča —.

In posnel sem z vaših besed, da bi ne bili srečni — divjakom iz pragozda.«

Rahel očitek je slišno donel iz njegovih besed, vkljub temu da se je zelo premagoval in je mirno govoril.

»Ne ne, Trzan —!« je ugovarjala in ga prijala za roko. »Ne govorite tako —! Ne razumete me! Jaz vas —.

honorarje, ker niso potrebni. Pač pa naj ostanejo sedanje podpore za dobrodelna društva, ki vrše važne socialne naloge največjega pomena. — Poslanec Pušenjak opozarja na to, da ne pomeni nobenega varčevanja, ako se vsled redukcije odpustijo uradniki-strokovnjaki, ki se bodo v bodoče nahajali v službi kot dnevničarji. Predlaga, da se znatno zniža služba številnih dnevničarjev v državni statistiki, kateri nič ne delajo, ne izdajajo nobenih publikacij, pač pa vzdržuje urad okrog 200 mladih Rusin, ki niti v pisarno ne prihajajo, ampak sprejemajo plače. Predlaga, da se obrdže v službi radniki-strokovnjaki, zmanjšajo pa se dnevničarji za 4 in pol milijona.

RUMUNSKO PRESTOLONASLEDSTVO.

Rumunski dvorski in vladni krogi se bavijo s prestolonasledstvenim vprašanjem. Najstarejši sin kralja Ferdinanda, kraljevič Karol, star 33 let, se je odrekel prestolonasledstvu in je, kakor pravi, za deset let odpotoval iz dežele na Švedsko. Odpovedno pismo je poslal iz Italije. Kraljevič Karol je leta 1918 stopil v morганatičen zakon z gđ. Lambrino, hčerko nekega generala. Ta zakon je bil pozneje razveljavljen. Prestolonaslednik se je leta 1921 oženil z grško princezino Heleno. Iz tega zakona se je rodil sin Mihajlo, ki je sedaj star štiri leta. Ta sin je sedaj imenovan za prestolonaslednika.

Smatra se, da se prestolonaslednik Karol nahaja v Benetkah ali v Švici. Odločno je odbil ponudbo, da bi se vrnil v Rumunijo.

Če bi sedanji rumunski kralj preje umrl, preden bi prestolonaslednik Mihajlo došel, bi bil za regenta imenovan knez Nikola, kraljev najmlajši brat, ki je nedavno služil v angleški armadi.

NA OGRSKEM

imajo prav neprijetno afero ponarejanja bankovcev. Na Holandskem so dognali, da neki ogrski ponarejevalci izdelujejo na veliko francoske in jugoslovanske bankovce. Nekateri dunajski in francoski listi zatrjujejo, da so bili ponarejevalci v službi ogrskih fašistov in monarhistov, ki so si hoteli na ta način pridobiti sredstva za prevrat. Baje so za Božić nameravali uvesti fašistovsko diktaturo pod Albrechtom Habsburgom. Državni upravnik Horthy je vedel za načrt in bi imel dobiti dostojanstvo vojvode. Grof Csaky, svak aretiranega ponarejevalca Jankovicsa, naj bi preskrbel vojake s potrebnim orožjem, načelnik policije Nadassy, ki je prihajal v poštev kot bodoči notranji minister, pa naj bi pripravil policijo. Za ministrskega predsednika je bil določen grof Klebelsberg. Zunanje ministrstvo bi prevzel ravnatelj tega ministrstva grof Khuen-Hedervary. Radi razkritja škandalne afeje falzifikatorjev bankovcev je padel v vodo baje tudi ves prevrtni načrt.

ODNOSAJI MED NASO IN TURŠKO DRŽAVO.

Turški parlament v Angori je 1. t. m. sprejel jugoslovensko-turško pogodbo o miru in prijateljstvu, ter so na ta način vzpostavili normalni diplomatski odnos s Turki med obema državama. Zunanji minister Ruždi beg je pri tej priliki izjavil, da poda v kratkem izčrpen eks-pozé o svoji misli v Zenevi, Parizu in Beogradu, zlasti o pogodbi, ki je bila v Parizu podpisana med Turčijo in sovjetsko Rusijo.

Volitve v Delavsko zbor-nico

se vršijo od 2. do včevsega 7. februarja, kakor smo že poročali. Vse krščansko delavstvo bo imelo svojo kandidatno listo, ki jo postavi naša Jugoslovanska strokovna zveza. Proti kandidatni listi krščanskega delavstva bodo stali socialni demokratje in narodni socialisti ter Žerjavovi demokratje. Med našimi krščanskimi delavci in delavkami, služkinjami, privatnimi nameščenci je izredno veliko zanimanje za te volitve. Prosim vse naše somišljenike vseh ostalih stanov: kmete, obrtnike, izobraženstvo, da z marljivim sodelovanjem pripomorejo krščanskemu delavstvu do zmage!

Kako se bo volilo?

Volilo se bo z glasovnico z napisanim ali natiskanim listkom, ki ga bo treba obenem z legitimacijo oddati ali poslati v kuvertu.

Kje se bo dobil kuvert z legitimacijo?

Uradni volilni odbor v Ljubljani je doslej sklenil sledeče:

1. V obrate (podjetja) ki imajo zaposlenih nad 20 delavcev, delavk ali uslužbencev, bo prinesel glasovnico uradnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev ali bratovske skladnice. Tam bo izročil glasovnice vpričo najmanj treh zaupnikov delavstva v pisarni vodstva podjetja. Istočasno, ko bo izročil glasovnice, bo skupno z delavskimi zaupniki določil dan, uro in kraj, kjer se bodo razdeljevale glasovnice. Delavski zaupniki morajo to takoj objaviti vsemu delavstvu v obratu. Uradnik okrožnega urada ali bratovske skladnice bo pustil delavstvu v podjetju tudi prepis volilnega imenika. V ta imenik morajo zaupniki zaznamovati, katerim volilcem je bila glasovnica izročena in katerim ne. Imenik in pa nedostavljene kuverte z glasovnicami morajo delavski zaupniki vrniti na Okrožni urad ali bratovski skladnici. Naše zaupnike pozivamo, da vodijo točen seznam vsega tistega delavstva, ki je v volilnem dnevi-

ku in bodo torej zanj izdane glasovnice, pa se med tem že odšli iz podjetja in bodo dobili glasovnice. Vse take slučaje javite našemu tajništvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, da bomo mogli nadzorovati in ugotoviti vse tozadevne nedopustne manipulacije z glasovnicami, ki jih ne dobi pravi volilec v roke in bi zanje glasoval kdo drugi.

2. Delavci in delavke, ki služijo posamič, ali jih je v obratu (podjetju) pri delodajalcu manj kot dvajset in imajo od svojega obrata do sedeža bratovske skladnice ali ekspoziture Okrožnega urada za zavarovanje delavcev 5 km ali manj, morajo iti po glasovnico sami osebno v pisarno dolžnega uradnega krajevnega volilnega odbora. Pozor torej zlasti volilci v mestih, trgih, industrijskih in tovarniških središčih! Posebno opozarjamo služkinje, dekle, voznike in druge hišne delavce: vi boste morali iti po glasovnico osebno v pisarno krajevnega volilnega odbora!

3. Tisti volilci, ki imajo od svojega obrata do bratovske skladnice ali ekspoziture Okrožnega urada več kot 5 km, bodo dobili glasovnice po pošti na naslov podjetja ali delodajalca pri katerem so uslužbeni. Oddaljenost pod in nad 5 km se računa po sedežu podjetja, ne pa po stanovanju delavca.

Vsa obvestila in navodila glede volitev bodo volilci dobivali od volilnega odbora za Delavsko zbor-nico le na naslov podjetij in delodajalcev, ker volilni odbor nima naslovov stanovanj posameznih delavcev.

To so splošna navodila glede dostavljanja glasovnic, kolikor jih je doslej bilo izdanih. Krajevni volilni odbori lahko marsikaj izpremenijo. Zato pozivamo zaupnike na sedežih volilnih odborov, da tajništvu SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 nemudoma sporoče, če bi bili za njihovo področje kak bistveno drugačni sklepi. Ako bi kak krajevni volilni odbor Delavske zbornice organiziral dostavljanje na delavstvu nepripraven in neprikladen način, da bi obstojal sum šikaniranja ali da so nedopustne manipulacije z glasovnicami lažje ali, da bi bilo bolj omogočeno vplivanje delodajalcev ali organov Delavske zbornice, obratnih zaupnikov ali uradnikov bolniškega zavarovanja — tudi vse take slučaje nam nemudoma na najhitrejši način točno sporočite v tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Najkasneje do 28. januarja mora imeti vsak volilec in volilka kuvert in glasovnico v rokah. Če bi mu do tedaj ne bila dostavljena, mora takoj sam po njo h krajevni volilni odboru. Večina glasovnic in kuvertov pa bo razposlanih že veliko poprej. Vsak naj pazi, da ne izgubi nobenega listka, ki ga bo prejel. Zlasti pazite na glasovnico, ki je obenem legitimacija. Glasovnice, legitimacije, kuverte ne dajte nikomur iz rok razen po pošti v pisarno glavnega volilnega odbora v Ljubljani ali pa našemu zaupniku v vaši županiji. Uradnim krajevnim volilnim odborom nobene glasovnice! Če oddate tudi zapечатeno kuvertu komurkoli, nikdar niste sigurni, da ne bo prišla v nepoštene roke, ki jo bodo odprle in glasovni listek izmenjale. Zato vse glasovnice samo v Ljubljano! Treba je skrajne previdnosti, da po nepotrebnem ne uničimo naših glasov. Zato se držite samo navodil našega časopisa, okrožnic in naših organizacij.

Kako bo treba glasovnico izpolniti,

o tem bomo še pravočasno poročali. V »Sl. Gospodarju« in »Straži« bomo točno popisali, kako naj bo glasovnica izpolnjena in kako naj volilec z njo ravna.

Glasovali ne bomo za posamezne kandidate, ampak za kandidatne liste.

Krščansko delavstvo bo postavilo samo eno listo za katero glasuje vse pošteno delavstvo. Listo bo volžila Jugoslovanska strokovna zveza. Svojo listo bodo imeli tudi krščansko misleči privatni nameščenci. Na ti dve liste bomo združili vse svoje glasove! Krščansko delavstvo gre samozavestno v te volitve.

Gospodarstvo.

BOJ ZA OBRESTI.

Dva tabora.

Zpet se bje boj za obrestno mero. Pri tem boju je ljudstvo razdeljeno v dva tabora. V enem taboru so oni, ki so v srečnem položaju, da so si mogli s pridnim delom in varčevanjem, ali pa na kak drug način napraviti nekaj prihrankov. Teh je manj, toda so močnejši in glasnejši. V drugem taboru so oni neštevilni, ki potrebujejo kredit, bodisi da hočejo izboljšati gospodarstvo, bodisi da jih je zadel kak nesreča, bodisi da jih pritiska skrb za številno družino. Ti so mnogo številnejši, toda slabejši in nekako potrti in malodušni, zato molčijo.

Posredniki.

Med tema taboroma varčevalcev in vlagateljev na eni strani ter posojiljemalcev in kredita potrebnih gospodarjev na drugi strani posredujejo denarni zavodi, ki pri prvih zbirajo denar, da ga drugim posojajo. Kako visoke obresti bo moral posojiljemalec plačevati za posojilo, je odvisno torej od dvojnega: od tega, kako visoke obresti zahteva vlagatelj in od tega, koliko hoče še zraven zaslužiti za svoje posedovanje denarni zavod.

Naše hranilnice in posojilnice.

Pri nas imamo neke vrste denarne zavode, ki so v prvi vrsti ustanovljeni radi tega, da pomagajo potrebnim posestnikom do cenenejšega posojila, ne pa radi posredniškega dobička. To so naše hranilnice in posojilnice, kakor jo imate skoro v vsaki večji fari ali občini. Ker so te hranilnice in posojilnice ustanovljene radi pomoči onim, ki

hočejo dobiti za svoje gospodarstvo posojilo po kolikor le mogoče nizki meri, zato morajo te posojilnice danes vršiti ne ravno prijetno nalogo, da kolikor mogoče pobližajo previsoko obrestno mero, do katere je privedla konkurenca denarnih zavodov za vloge.

Zalibog pa je med nami še veliko premalo razumevanja za pravi namen teh hranilnic in posojilnic in je tudi veliko premalo razumevanja za nizko obrestno mero, za katero se ravno hranilnice in posojilnice morajo boriti in se tudi borijo.

Vlagatelji-oderuhi.

S strahom se še spominjamo onih časov, ko je po naših vaseh cvetelo oderuštvo, ko so oderuhi stiskali naše ljudstvo in mnogokrat kmeta in vso njegovo družino pogнали po svetu. Zahteva visokih obresti, kakor jih danes zahtevajo nekateri vlagatelji od naših posojilnic, je tudi oderuštvo. Toda ti vlagatelji se hočejo lepo skriti za posojilnico in si umiti roke, češ, aj mi ne odremo, saj mi ne zahtevamo oderuških obresti od posojiljemalcev, zahteva jih le posojilnica. In mislijo si lepo, če bodo kmetije radi previsokih obresti propadle, saj ne bomo gnali na boben kmetij mi, gnala jih bo posojilnica. Treba jim je povedati na glas brez ozir, kakor je to povedal pred dvema leti dr. Korošec: »Želja po obogatitvi s pomočjo obresti je oderuška, nekrščanska želja. Ako ti je Bog blagoslovil tvoje gospodarstvo, da imaš odvišen denar, ne odženi tega blagoslova iz tvoje hiše s takim nebratskim ravnanjem.« Seveda je prijetno, ako ima tak posestnik 50.000 ali celo 100.000 dinarjev v posojilnici ali v banki in mu to prinese 10.000 ali 5000 dinarjev letnih čistih obresti. Tak mož bi živel lahko za svojo osebo brez dela samo od obresti kot rentnik, kakor take može imenujejo. Toda kristjani vemo nauk sv. apostola Pavla: Kdor ne dela, naj tudi ne je. Zato ne more krščanska vest prenesti, da bi kdo živel na račun in v škodo drugih z oderuški obrestmi svojih prihrankov.

Visoke obresti — znak bolnega gospodarstva.

Kdor količkaj pozna gospodarstvo, ta ve, da so visoke obresti za kredite znamenje bolnega gospodarstva, kakor je visoka vročina pri telesu znamenje in dokaz bolezni. Če se danes vsi pritožujemo nad veliko draginjo, moramo pač vedeti, da je v veliki meri vzrok te draginje visoka pretirana obrestna mera. Trgovci, obrtniki, tovarnarji, rokodelci, skoro vsi brez izjeme morajo v svojih podjetjih delati tudi s tujim kapitalom, za katerega morajo plačevati obresti. Te obresti mora nositi njihovo podjetje. Če so torej obresti visoke, morajo na blago in na izdelke pribiti toliko več, da se te visoke obresti pokrijejo. Z visokimi obrestmi si torej v veliki meri sami povzročamo občo današnjo stisko in draginjo.

Težko gre navzdol.

Ko se je vršil boj za vloge in so se banke ter reglative hranilnice po mestih hotele polastiti kmečkega denarja, tedaj so se v tem boju posluževale vedno le poviševanja obrestne mere za vloge. Čim bolj so zviševale obresti, tem bolj je ljudstvo dvigalo denar v kmečkih posojilnicah in ga nosilo v mesta v banke in hranilnice. Hranilnice in posojilnice po kmetih so bile teko prisiljene zviševati vsaj deloma obrestno mero, da ne izgubijo vseh svojih vlog. Banke in mestne hranilnice pa so se kmalu občutile z obrestno mero ne tako strmini, da se jim je samim začelo v glavi vrteti. Videle so, da morajo za posojila zahtevati 20, 22, 24 in tudi več procentov, ako hočejo s to obrestno mero kriti obresti za vloge, zraven pa svojo, največkrat visoko režijo in povrh vsega še nekaj zaslužiti. Zavedale so se pa tudi, da tudi najboljši posojiljemalec, da tudi najboljši podjetje s takim kreditom ne more na trajno delati in da mu mora tako drago posojilo v par letih prinesiti — smrt. Zato je od bank samih in od mestnih hranilnic začela izhajati misel, da je treba z obrestno mero navzdol. Vsi pa dobro vemo iz skušnje, da je na stminah težje iti navzdol, nego navzgor. In to posebno neprijetno izkušajo dandanes naše kmečke hranilnice in posojilnice, ko so prisiljene znižati obrestno mero na 4 ali 4½, vlagatelji pa takega zniževanja obrestne mere nečejo razumeti in samo iščejo, kje bi dobili višje obresti.

VINOGRADNIKOM LJUTOMERSKO-ORMOŽKEGA OKRAJA.

Vinarska zadruga »Ljutomerčan«, Sv. Bolfenk pri Središču, Vas uljudno vabi na II. vinski sejem, ki se vrši v torek, dne 19. t. m., ob 11. uri predpoldne, v veliki dvorani Društvenega doma v Središču. Udeležite se tega sejma z vinskimi vzorci, ki se bodo sprejemali v nedeljo, dne 17. t. m., v Društvenem domu od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Od vsake vste vina morate poslati po dve letljaki. Druge steklenice se bodo odklanjale, ker bi motile celoten utis.

Zanimanje za ta vinski sejem je veliko. Kupci iz Stajerske, Kranjske, Hrvatske, Koroške, Prekmurja in Nemške Avstrije zahtevajo že sedaj podrobna poročila glede prireditve, vinskih vrst in cen.

Zato Vas prosimo, da nam blagovolite najdalje do srede, dne 13. t. m., po dopisnici ali ustmeno (g. predsednik Robert Kolar pri Sv. Bolfenku, ali letarski nadzornik g. M. Rakuša, Obrež pri Središču) naznaniti: 1. Vaš polni naslov. 2. Letnik vina, katerega postavite na sejem. 3. Ali je vino mešanih vrst ali je sortirano. 4. Katera sorta. 5. Vrlo, kjer je vino zrastle. 6. Koliko hektolitrov ali polovnikov imate na prodaj. 7. Zadnjo ceno za dan razstave.

Ti podatki pridejo v seznam (katalog) razstavljenih vin, ki se bo tiskal, razpošiljal in dajal interesentom na dan sejma v 1500 izvodih. Pri cenah se držite gesla: kak je blago, tak je drago, in ne zahtevajte pretiranih cen! S tem bi škodovali sebi in celi prireditvi. Uljudno si dovolimo svetovati: Nastavite blagu primerno zadnjo ceno, po kateri bi